

Vraag en antwoord wijzigingen regelgeving derdengelden

December 2016

1. Op welke punten is de regelgeving gewijzigd?

De regelgeving is op de volgende punten gewijzigd:

Verordeningsniveau:

- *verplichte stichting derdengelden*: op grond van artikel 6.21, tweede lid, van de Voda zijn advocaten die geen derdengelden ontvangen vrijgesteld van de verplichting een stichting derdengelden ter beschikking te hebben.
- *hoedanigheid bestuurder*: de regelgeving is verruimd. Ook een advocaat-medewerker mag bestuurder worden van een stichting, behoudens het bepaalde in artikel 6.22, zesde lid, van de Voda.
- *aanwenden derdengelden ter voldoening van eigen declaratie*: het is niet langer vereist per afzonderlijke declaratie voorafgaande toestemming van de cliënt te krijgen om derdengelden te gebruiken ter voldoening van die declaratie. Een (eenmalige) generieke instemming van de cliënt volstaat. Wel informeert de advocaat de cliënt achteraf iedere keer als hij derdengelden heeft gebruikt ter voldoening van de eigen declaratie.
- *vermelding van het bankrekeningnummer*: een advocaat mag zelf bepalen of hij een bankrekeningnummer op zijn briefpapier zet. Als hij besluit een bankrekeningnummer te plaatsen moet wel duidelijk zijn om welk bankrekeningnummer het gaat.
- *afzonderlijke bankrekening*: in de Voda is de norm opgenomen dat indien een stichting ter beschikking staat van meerdere kantoren, ieder kantoor een afzonderlijke bankrekening opent indien voor een kantoor derdengelden worden ontvangen.

Regelingsniveau (model Statuten stichting derdengelden en model Overeenkomst kantoor-stichting derdengelden):

- *rentedragend uitzetten*: de stichting is niet langer verplicht derdengelden rentedragend uit te zetten.
- *verplichte accountantscontrole*: de stichting is niet langer verplicht ieder jaar een accountantscontrole te laten uitvoeren. Dit hoeft alleen op aangeven van de deken.
- *omzetbelasting en jaarlijkse vergoeding*: de bepalingen in de overeenkomst met betrekking tot de omzetbelasting en de jaarlijkse vergoeding zijn komen te vervallen.

NB. Deze verplichtingen komen pas te vervallen vanaf het moment dat de stichting en het kantoor het nieuwe model Statuten stichting derdengelden en het nieuwe model Overeenkomst kantoor-stichting derdengelden in gebruik hebben genomen. De nieuwe modellen zijn per 1 januari 2017 beschikbaar op <http://regelgeving.advocatenorde.nl/>. Gebruik van de nieuwe statuten en overeenkomst is pas verplicht op het moment dat u iets wijzigt in de bestaande statuten of overeenkomst (bv. een bestuurder van de stichting of de naam van het kantoor) of indien u een nieuwe stichting opricht of overeenkomst sluit.

2. Wanneer hoef ik niet te beschikken over een stichting derdengelden?

Wanneer u in de uitoefening van uw praktijk geen derdengelden ontvangt, bent u vrijgesteld van de verplichting een stichting derdengelden ter beschikking te hebben.

3. Waar kan ik vrijstelling aanvragen?

Een vrijstelling hoeft niet te worden aangevraagd. Indien u geen derdengelden ontvangt valt u automatisch onder de vrijstelling en hoeft u geen stichting derdengelden ter beschikking te hebben. Wel moet u de deken in uw arrondissement hiervan schriftelijk op de hoogte brengen en moet u openbaar en publiekelijk toegankelijk kenbaar maken dat u geen stichting derdengelden ter beschikking heeft.

NB. Indien zich een wijziging in de beschikbaarheid van de stichting derdengelden voordoet, moet u dit ook schriftelijk aan uw deken te melden.

4. Ik ontvang in de uitoefening van mijn praktijk geen derdengelden. Moet ik mijn stichting nu opheffen?

Het is aan de advocaat om te bepalen of hij een reeds bestaande stichting waarbij hij is aangesloten opheft. Het kan geen kwaad de stichting in stand te houden. Een bankrekening was al langer niet verplicht en aan het enkel in stand houden van een stichting zijn geen kosten verbonden.

NB. Indien u besluit de stichting op te heffen, dan moet u de deken laten weten dat u geen stichting ter beschikking heeft.

5. Ik begin in 2017 voor mijzelf. Moet ik nu een stichting oprichten?

Dat hangt af van de verwachting of u in de uitoefening van uw praktijk met derdengelden te maken krijgt. Als u geen derdengelden verwacht te ontvangen is het niet nodig. Meld dan wel bij de deken in uw arrondissement dat u geen stichting ter beschikking hebt.

Indien u verwacht wel derdengelden te ontvangen, moet u een stichting ter beschikking hebben. U kunt er zelf één oprichten of aansluiting zoeken bij een reeds bestaande stichting.

6. Ik ben advocaat in loondienst. Ik ontvang geen derdengelden. Val ik nu onder de vrijstelling?

Voor een advocaat in loondienst geldt doorgaans dat het kantoor waarbij hij werkzaam is, is aangesloten bij een stichting derdengelden. Als de stichting voor andere advocaten van uw kantoor derdengelden ontvangt, kan dit gewoon zo blijven. U valt dan niet onder de vrijstelling, omdat uw kantoor aangesloten is bij een stichting derdengelden en alle aan het kantoor verbonden advocaten gebruik kunnen maken van deze stichting. U hoeft geen actie te ondernemen.

7. Wat doe ik als een instantie (bv. de RvR of een gemeente) derdengelden naar mij wil overmaken en ik geen stichting ter beschikking heb?

De instantie zal de gelden rechtstreeks aan de rechthebbende moeten overmaken. Indien dit niet mogelijk is, moet u alsnog een stichting oprichten of aansluiting zoeken bij een reeds bestaande stichting en de gelden ontvangen op de bankrekening van de stichting. Het is onder geen enkele omstandigheid toegestaan derdengelden op de kantoorrekening te ontvangen.

NB. U bent uitsluitend vrijgesteld van de verplichting een stichting derdengelden ter beschikking te hebben als u in de uitoefening van uw praktijk geen derdengelden ontvangt. Indien bovenstaande situatie zich voordoet komt u mogelijk niet in aanmerking voor vrijstelling.

8. Ik ben niet aangesloten bij een stichting en ontvang per abuis derdengelden op mijn kantoorrekening. Wat moet ik doen?

Het is onder geen enkele omstandigheid toegestaan derdengelden op de kantoorrekening te ontvangen. Indien u geen stichting derdengelden ter beschikking heeft draagt u er zorg

voor dat derdengelden rechtstreeks aan de rechthebbende worden overgemaakt. Indien u per abuis toch derdengelden hebt ontvangen, dient u deze over te maken naar de rechthebbende zodra de gelegenheid zich voordoet.

NB. U bent uitsluitend vrijgesteld van de verplichting een stichting derdengelden ter beschikking te hebben indien u in de uitoefening van uw praktijk geen derdengelden ontvangt. Indien bovenstaande situatie zich voordoet komt u mogelijk niet in aanmerking voor vrijstelling.

9. Moet ik mijn cliënt laten weten dat ik niet over een stichting derdengelden beschik?

U moet openbaar en publiekelijk toegankelijk bekend maken dat u, indien van toepassing, geen derdengelden kan ontvangen omdat u geen stichting derdengelden ter beschikking heeft.

10. Ik werk als advocaat-medewerker bij een kantoor met nog één andere advocaat, de eigenaar. Mogen wij samen bestuurder zijn van de stichting derdengelden?

De nieuwe regelgeving staat toe dat advocaat-medewerkers bestuurder kunnen worden van een stichting derdengelden. Daar zijn echter beperkingen aan gesteld, namelijk:

Tot bestuurder van een stichting kunnen niet worden benoemd:

- a. [...]
- b. *diegenen die onder verantwoordelijkheid werken van of ondergeschikt zijn aan een bestuurder van de stichting;*
- c. *diegenen die in dienst zijn bij het kantoor van een bestuurder van de stichting of bij het kantoor dat is aangesloten bij de stichting.*

De situatie zoals hierboven beschreven is dus niet toegestaan.

11. Ik ben stagiaire. Mag ik tot bestuurder van een stichting derdengelden worden benoemd?

Nee, stagiaires kunnen niet tot bestuurder van een stichting derdengelden worden benoemd, met uitzondering van stagiaire-ondernemers die niet werken onder begeleiding van een bestuurder van de stichting.

12. Moet ik de bestaande statuten en overeenkomst direct vervangen door de nieuwe modellen?

Nee, het gebruik van de nieuwe statuten en overeenkomst is pas verplicht op het moment dat u iets wijzigt in de bestaande statuten of overeenkomst (bv. een bestuurder van de stichting of de naam van het kantoor) of indien u een nieuwe stichting opricht of overeenkomst sluit.

NB. Zolang u de oude statuten en overeenkomst gebruikt, geldt uiteraard hetgeen hierin is opgenomen.

13. Mijn kantoor is aangesloten bij een stichting derdengelden die ter beschikking staat van meerdere kantoren. Is één bankrekening voldoende?

Indien voor een kantoor (niet zijnde een nevenvestiging) derdengelden worden ontvangen, opent de stichting derdengelden voor elk kantoor een afzonderlijke bankrekening.

14. De rente op de derdengeldenrekening dreigt negatief te worden. Hoe ga ik hiermee om?

Het uitgangspunt is dat de stichting geen financieel voor- maar ook geen nadeel ondervindt van het beheer van derdengelden. Het tijdelijk beheren van hetgeen de stichting heeft

ontvangen, is daarom voor rekening en risico van de rechthebbende. Dat betekent dat de (positieve of negatieve) rente die aan het saldo van de derdengeldenrekening wordt toegevoegd in beginsel de rechthebbende en niet de stichting toekomt. De stichting mag wel bank- en transactiekosten in rekening brengen of (een deel van) de ontvangen rente ter dekking hiervan aanwenden.

Met ingang van 1 januari 2017 hoeven derdengelden niet meer rentedragend uitgezet te worden. Tussen partijen kunnen uiteraard wel onderling renteafspraken worden gemaakt.

NB. De verplichting derdengelden rentedragend uit te zetten komt pas te vervallen op het moment dat u het nieuwe model Overeenkomst kantoor-stichting derdengelden in gebruik neemt.

15. Mag ik een rekeningnummer op het briefpapier van mijn kantoor vermelden?

Ja, per 1 januari 2017 mag u zelf weten welk(e) rekeningnummer(s) u op uw briefpapier vermeldt. Vermelding van een bankrekeningnummer op het briefpapier wordt afgeraden, omdat daardoor verwarring kan ontstaan. Als u niettemin één of meerdere bankrekeningnummers op het briefpapier wenst te vermelden, moet duidelijk zijn of het gaat om het bankrekeningnummer van het kantoor of van de stichting derdengelden.

16. Mag ik derdengelden aanwenden ter voldoening van een eigen declaratie?

U kunt met de rechthebbende schriftelijk overeenkomen dat derdengelden worden aangewend ter voldoening van een eigen declaratie. Hierbij is niet langer per afzonderlijke declaratie voorafgaande toestemming van de cliënt vereist. Een (eenmalige) generieke instemming volstaat. De instemming van de cliënt moet expliciet zijn en mag niet slechts in de algemene voorwaarden worden verondersteld. Nadat de betaling heeft plaatsgevonden, bevestigt u deze schriftelijk aan de cliënt.

NB. Indien de rechthebbende de declaratie binnen een redelijke termijn betwist, vervalt het recht om derdengelden aan te wenden ter voldoening van deze declaratie.

17. Wat wordt verstaan onder betwisting van de declaratie?

Als de cliënt de declaratie binnen een redelijke termijn betwist, vervalt het recht om derdengelden aan te wenden ter voldoening van een declaratie. Het begrip *betwisting* wordt ruim opgevat en er worden hieraan geen vormvereisten gesteld. Het uitgangspunt is dat de gelden de cliënt toekomen en dat de cliënt derhalve bepaalt of zij mogen worden gebruikt om een declaratie van de advocaat te voldoen. Als *redelijke termijn* kan de betalingstermijn van de declaratie als uitgangspunt worden genomen. Derdengelden worden in beginsel pas gebruikt als de betalingstermijn is verstreken, in het bijzonder indien de declaratie naar verwachting aanleiding zou kunnen geven tot discussie.

18. Ik heb conform afspraak derdengelden aangewend ter voldoening van een declaratie en dit aan de cliënt bevestigd. De cliënt maakt hiertegen bezwaar. Wat moet ik doen?

Het uitgangspunt is dat de gelden de cliënt toekomen en dat de cliënt derhalve bepaalt of zij mogen worden gebruikt om een declaratie van de advocaat te voldoen. Indien de cliënt bezwaar maakt tegen de betaling, dan is de advocaat gehouden de betaling ongedaan te maken.